

ANTONIAK i ZYGMONT

ADWOKACI SPÓŁKA PARTNERSKA

Warszawa, dnia 14 czerwca 2012r.

Do
Trybunału Konstytucyjnego
w Warszawie

Dot. sprawy:

sygn. akt

sygn. akt

Sądu Rejonowego

w K Wydział IV Karny

sygn. akt

Prokuratury Apelacyjnej

W K

Adwokat Bogumił ZYGMONT
Antoniak i Zygmont Adwokaci
Spółka Partnerska
adres - j.n.,
pełnomocnik Pana
A P
składa

S K A R G A K O N S T Y T U C Y J N A

od postanowienia Sądu Rejonowego w K
Wydział IV Karny z dnia kwietnia 2012r. (sygn. akt),
doręzonego obrońcy oskarżonego A P
w dniu 19 kwietnia 2012r.

oraz

od postanowienia Sądu Rejonowego w K
Wydział IV Karny z dnia maja 2012r. (sygn. akt),
doręzonego obrońcy oskarżonego A P
w dniu 01 czerwca 2012r.

wraz z

W N I O S K I E M

o zawieszenie wykonania prawomocnego postanowienia
w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego

I.

Na podstawie **art. 79 ust. 1** Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 02 kwietnia 1997 roku (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483; dalej jako: „Konstytucja RP”) w zw. z **art. 46 ust. 1** ustawy z 01 sierpnia 1997 roku o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 1997 r., Nr 102, poz. 643, z późn. zm.) niniejszym **wnoszę skargę konstytucyjną w przedmiocie niezgodności art. 464 § 1 i 2 w zw. z art. 96 § 1 i 2** ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r., Nr 89, poz. 557 ze zm.; dalej jako: „k.p.k.”) z:

1. art. 2 Konstytucji RP;
2. art. 32 ust. 1 w zw. z art. 42 ust. 2 zd. 1 Konstytucji RP;
3. art. 45 ust. 1 Konstytucji RP;
4. art. 47 Konstytucji RP;
5. art. 52 ust. 2 Konstytucji RP;
6. art. 64 ust. 2 Konstytucji RP,

w zakresie, w jakim wskazane wyżej przepisy k.p.k. – na skutek pominięcia prawodawczego ustawodawcy:

- nie gwarantują stronie lub jej obrońcy albo pełnomocnikowi prawa do wzięcia udziału w posiedzeniu Sądu rozpatrującego zażalenie na postanowienie w kwestii incydentalnej w postępowaniu karnym, która dotyczy stosowania środków przymusu, ingerujących w sferę podstawowych praw lub wolności obywatela, zagwarantowanych przepisami Konstytucji RP, a tym samym nie zostaje zachowana zasada kontradyktoryjnego procesu karnego, strona zaś pozbawiona jest realnego prawa do obrony i skutecznego środka odwoławczego;

- zezwalają na rozpatrzenie zażalenia w kwestii incydentalnej, dotyczącej praw lub wolności jednostki, w sposób niejawnny, bez zawiadomienia o tym oskarżonego oraz jego obrońcy, co uniemożliwia przedstawienie i przeprowadzenie dowodów oraz przeciwdowodów na okoliczność zasadności podniesionych przez obrońcę zarzutów, co czyni zażalenie jest jedynie pozornym środkiem odwoławczym, podczas gdy standard konstytucyjny wymaga, aby miało ono charakter środka operatywnego, a nie fikcyjnego;

- nie gwarantują stronie lub jej obrońcy albo pełnomocnikowi prawa do udziału w postępowaniu, albowiem wskazane przepisy nie pociągają za sobą m.in. obowiązku zawiadomienia przez sąd o terminie posiedzenia, na którym zostanie rozpoznane zażalenie w kwestii incydentalnej, która związana jest z możliwą ingerencją w sferę podstawowych praw lub wolności obywatela zagwarantowanych przepisami Konstytucji RP, co skutkuje tym, iż w Polsce sądy stosują odmienną wykładnię i praktykę odnośnie stosowania przepisów art. 464 § 2 k.p.k. w zw. z art. 96 § 1 k.p.k., albowiem o tym, czy strona lub jej obrońca albo pełnomocnik będzie zawiadomiony o terminie posiedzenia sądu odwoławczego zależy tylko i wyłącznie od uznania (dobrej woli) sądu.

Określenie podstaw skargi konstytucyjnej

Sąd Rejonowy w K IV Wydział Karny w
dniu kwietnia 2012r. (sygn. akt) oraz w dniu maja
2012r. (sygn. akt) na posiedzeniach niejawnych rozpoznawał
zażalenia obrońcy podejrzanego A P na postanowienia
Prokuratora Apelacyjnego w K (sygn. akt) w
kwestii incydentalnej - związanej ze stosowaniem środków przymusu wobec
Skarżącego - ingerującej w sferę praw i wolności oskarżonego (w tym praw
majątkowych), bez uprzedniego zawiadomienia podejrzanego lub jego
obrońcy o terminach tychże posiedzeń, pomimo tego, iż obrońca **w n o s i ł**

o wyrażenie zgody na udział w posiedzeniu Sądu Odwoławczego oraz zawiadomienie go o terminie posiedzenia.

W wydanych w tych dniach **ostatecznych postanowieniach zostały naruszone następujące prawa i wolności o charakterze konstytucyjnym Pana A P zawarte w:**

1. art. 2 Konstytucji, w którym stanowi się, że: *„Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej”;*
2. art. 32 ust. 1 Konstytucji, w którym stanowi się, że: *„Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne”;*
3. art. 42 ust. 2 zd. 1 Konstytucji, w którym stanowi się, że: *„Każdy, przeciw komu prowadzone jest postępowanie karne, ma prawo do obrony we wszystkich stadiach postępowania”;*
4. art. 45 ust. 1 Konstytucji, w którym stanowi się, że: *„Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd”;*
5. art. 47 Konstytucji, w którym stanowi się, że: *„Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym”;*
6. art. 52 ust. 2 Konstytucji, w którym stanowi się, że: *„Każdy może swobodnie opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”;*
7. art. 64 ust. 2 Konstytucji, w którym stanowi się, że: *„Własność, inne prawa majątkowe oraz prawo do dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej”.*

Niezawiadomienie obrońcy lub podejrzanego o terminie i miejscu posiedzeń Sądu Rejonowego w K Wydział Karny w przedmiocie rozpoznania zażaleń obrońcy A P na postanowienia Prokuratora Apelacyjnego w K w kwestii incydentalnej, jednakowoż dotyczącej sfery konstytucyjnie chronionych praw osobistych i majątkowych podejrzanego, skutkuje tym, że:

1. Pan A P na skutek niekonstytucyjnego pominięcia prawodawczego (względnie zaniechania prawodawczego) w wymienionych w *petitum* niniejszej skargi przepisach kodeksu postępowania karnego, wynikającego z niepełnej regulacji w zakresie dopuszczalności udziału stron lub obrońcy albo pełnomocnika w posiedzeniu sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie na postanowienie w kwestii incydentalnej (wpadkowej), która ingeruje w sferę konstytucyjnych praw lub wolności obywatela, wbrew istniejącemu założeniu racjonalności, zupełności oraz niesprzeczności systemu prawa, które stanowi jeden z elementów zasady demokratycznego państwa prawnego, został pozbawiony istotnych uprawnień procesowych, a mianowicie prawa do obrony oraz prawa do równości stron (*audiatur et altera pars*) oraz prawa do

sprawiedliwego i jawnego rozpoznania sprawy wskutek czego doszło do naruszenia praw i wolności konstytucyjnych gwarantowanych w przepisach **art. 2** (zasady demokratycznego państwa prawnego) w zw. z **art. 32 ust. 1** (zasady równości wobec prawa) w zw. z **art. 42 ust. 2 zd. 1** (zasady prawa do obrony na każdym etapie postępowania karnego) w zw. z **art. 45 ust. 1** Konstytucji RP (zasady prawa do jawnego i sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy).

2. Pan A P , na skutek luki w zaskarżonych przepisach k.p.k., wynikającej z niedostatków regulacji prawnej, został pozbawiony prawa do kontradiktoryjnego procesu karnego oraz prawa do obrony na każdym etapie postępowania karnego, przysługującego mu w świetle gwarancji konstytucyjnych, gdyż skutkiem niezawiadomienia podejrzanego lub jego obrońcy o terminie i miejscu posiedzenia Sądu Odwoławczego w przedmiocie rozpoznania zażalenia obrońcy na postanowienie w kwestii wpadkowej w postępowaniu przygotowawczym, a dotyczącej sfery konstytucyjnie chronionych praw osobistych i majątkowych podejrzanego - pomimo tego, że obrońca **wnosił o** dopuszczenie go do udziału w posiedzeniu i o zawiadomienie go o terminie posiedzenia, co wskazuje na wagę i istotność dla podejrzanego decyzji, jakie miały zapaść na tychże posiedzeniach a sąd odwoławczy nie odniósł się w ogóle do tegoż wniosku obrońcy – było pozbawienie podejrzanego prawa do tego, aby przedstawić Sądowi Odwoławczemu swoje racje i argumenty przemawiające za słusnością wniesionego przez jego obrońcę wniosku w przedmiocie uchylenia środka zapobiegawczego, który dotyczył zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu, jak również przedstawić argumenty za słusnością wniesionego zażalenia na wydane postanowienie o zastosowaniu zabezpieczenia majątkowego – oraz ewentualnie zanegować poglądy i kwestie podniesione przez stronę przeciwną, tj. Prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze,

wskutek czego doszło do naruszenia praw i wolności konstytucyjnych gwarantowanych w przepisach **art. 32 ust. 1** (zasady równości wobec prawa) w zw. z **art. 42 ust. 2 zd. 1** (zasady prawa do obrony na każdym etapie postępowania karnego) w zw. z **art. 45 ust. 1** (zasady prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy) w zw. z **art. 47** (zasady prawa do decydowania o swoim życiu osobistym) w zw. z **art. 52 ust. 2** (zasady prawa do swobodnego opuszczania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) w zw. z **art. 64 ust. 2** Konstytucji RP (zasady prawa do ochrony praw majątkowych);

Zarówno treść postanowienia z dnia kwietnia 2012r. Sądu Rejonowego w K Wydział Karny (sygn. akt), jak i treść postanowienia z dnia maja 2012r. Sądu Rejonowego w K Wydział Karny (sygn. akt) nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że są to decyzje ostateczne, a droga prawna w tych sprawach została wyczerpana.

Z postanowienia Sądu Rejonowego w K
Wydział IV Karny z dnia kwietnia 2012r. oraz postanowienia Sądu
Rejonowego w K Wydział IV Karny z dnia
maja 2012r. bezspornie wynika, iż kwestionowane w skardze konstytucyjnej
regulacje prawne stanowiły podstawę wydanego rozstrzygnięcia.

II.

Niniejszym, na zasadzie art. 50 ust. 1 ustawy o Trybunale
Konstytucyjnym uprzejmie **wnoszę o**

wstrzymanie wykonania prawomocnego postanowienia
Prokuratora Apelacyjnego w K z marca 2012r. o
zabezpieczeniu majątkowym (sygn.),
utrzymanego w mocy postanowieniem z dnia maja 2012r.
Sądu Rejonowego w K Wydział Karny (sygn. akt
), ze względu na charakter i rodzaj przedmiotu
zabezpieczenia majątkowego, którym są instrumenty finansowe
w postaci akcji spółek giełdowych zapisane na rachunku
papierów wartościowych,

albowiem taki charakter zabezpieczonego mienia implikuje to, że wykonanie
postanowienia może wywołać rażące i nieodwracalne skutki dla Skarżącego,
a także może spowodować duży uszczerbek dla Skarżącego, zaś w tej sytuacji
za wstrzymaniem postanowienia przemawia również ważny interes
publiczny (spółek publicznych oraz ich akcjonariuszy) oraz ważny interes
Skarżącego A P

U z a s a d n i e n i e

Ad I.

Postanowieniem Prokuratora Apelacyjnego w K z dnia
listopada 2011r. w sprawie sygn. akt zastosowano wobec
Pana A P kumulatywnie nieizolacyjne środki
zapobiegawcze w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z
zatrzymaniem paszportu oraz poręczenia majątkowego w kwocie
zł.

Na powyższe postanowienie obrońca A.P wniósł zażalenie.

W dniu stycznia 2012r. Sąd Rejonowy w
K Wydział Karny (sygn. akt) rozpoznał na
posiedzeniu niejawnym – albowiem o terminie i miejscu posiedzenia **nie
zawiadomił** ani podejrzanego ani jego obrońcy – zażalenie obrońcy
A.P na postanowienie Prokuratora Prokuratury Okręgowej del. do
Prokuratury Apelacyjnej w K w przedmiocie zastosowania środków

zapobiegawczych. Sąd Odwoławczy uznał zasadność zastosowanych środków zapobiegawczych i utrzymał orzeczenie prowadzącego postępowanie przygotowawcze w mocy.

Na posiedzeniu w dniu stycznia 2012r. Sąd Rejonowy w K Wydział Karny (sygn. akt) wydał postanowienie w przedmiocie zażalenia na postanowienie Prokuratora Apelacyjnego w K z dnia listopada 2011r. (sygn. akt) w przedmiocie wydania rzeczy i przeszukania w dniu listopada 2011r. pomieszczeń, w których zamieszkuje A P wraz z rodziną.

O terminie oraz miejscu posiedzenia Sąd Odwoławczy **nie zawiadomił** ani podejrzanego ani jego obrońcy.

Obrońca w dniu stycznia 2012r. wysłał faxem wniosek o wyrażenie zgody na udział w posiedzeniu Sądu Odwoławczego oraz zawiadomienie obrońcy o terminie posiedzenia, jednakże ów wniosek nie został rozpoznany. Na posiedzeniu tego samego dnia, to jest w dniu stycznia 2012r. Sąd Odwoławczy nie uwzględnił zażalenia obrońcy A.P na postanowienie Prokuratora Apelacyjnego w K

W dniu marca 2012r. obrońca A.P skierował do Prokuratury Apelacyjnej w K wniosek o wyrażenie zgody na jednorazowy wyjazd służbowy A P poza granice kraju (do) wraz z wnioskiem o wyrażenie zgody na wydanie paszportu, który został mu zatrzymany na mocy postanowienia Prokuratora Apelacyjnego w K z dnia listopada 2011r.

Postanowieniem z dnia marca 2012r. Prokurator Apelacyjny w K nie uwzględnił wniosku obrońcy A.P z dnia marca 2012r. o wyrażenie zgody na jednorazowy wyjazd za granicę, wskazując, iż podstawy dla których zastosowany został przedmiotowy środek zapobiegawczy wobec A.P nadal trwają.

W dniu marca 2012r. Prokurator Apelacyjny w K wydał *ex officio* postanowienie o zabezpieczeniu na mieniu podejrzanego A.P grożących mu kar finansowych na łączną kwotę zł.

Powyższe postanowienia z dnia marca 2012r. oraz z dnia marca 2012r. prowadzącego postępowanie przygotowawcze zaskarżył obrońca podejrzanego zażaleniami wniesionymi odpowiednio:

a/w dniu 20 marca 2012r. - zażalenie na postanowienie z dnia marca 2012r.

b/ w dniu 22 marca 2012r. - zażalenie na postanowienie z dnia marca 2012r

W związku z wniesionymi zażaleniami, w dniu **kwietnia 2012r.** obrońca Pana A P **skierował do** Sądu Rejonowego w K Wydział Karny **wniosek o wyrażenie**

zgody na udział w posiedzeniach Sądu Odwoławczego (sygn. akt
oraz sygn. akt) w przedmiocie zażaleń obrońcy
A.P na postanowienia z dnia marca 2012r. oraz dnia marca
2012r. Prokuratora Apelacyjnego w K oraz **zawiadomienie
obrońcy o terminie posiedzeń Sądu Odwoławczego.**

Sąd Rejonowy w K Wydział Karny nie
tylko **nie zawiadomił** obrońcy A.P o miejscu i terminie
posiedzenia Sądu Odwoławczego, ale nawet **nie ustosunkował się** do
złożonego przez obrońcę wniosku. Należy podkreślić, że obrońca
A.P – niezależnie od złożonego wniosku z dnia kwietnia 2012r.
o zawiadomienie go o terminie posiedzeń sądowych - wielokrotnie
telefonicznie starał się ustalić termin posiedzeń Sądu Odwoławczego. Za
każdym razem był informowany, że termin posiedzenia nie jest znany, gdyż
posiedzenie Sądu w przedmiocie zażalenia jest „niejawne” i to sędzia
decyduje o jego terminie.

W tym stanie rzeczy w dniu kwietnia 2012r. Sąd **rozpoznał na
posiedzeniu niejawnym** zażalenie obrońcy podejrzanego A.P na
postanowienie Prokuratury Apelacyjnej w K z dnia marca
2012r. (sygn. akt) - **bez zawiadomienia podejrzanego lub
jego obrońcy o terminie posiedzenia, pomimo wystosowanego uprzednio
wniosku obrońcy podejrzanego** – i wydał postanowienie o utrzymaniu w
mocy zaskarżonego postanowienia o odmowie uwzględnienia wniosku w
przedmiocie uchylenia środka zapobiegawczego.
Postanowienie to zostało doręczone obrońcy podejrzanego w dniu 19 kwietnia
2012r. W jego uzasadnieniu nie ustosunkowano się do wniosku obrońcy, w
którym zwrócono się o wyrażenie zgody na udział w posiedzeniu Sądu
podejrzanego lub jego obrońcy.

Postanowienie Sądu Rejonowego w K
Wydział Karny z dnia kwietnia 2012r. (sygn. akt) jest
prawomocne, zatem droga prawna w niniejszej sprawie została wyczerpana.

W dniu maja 2012r. Sąd Rejonowy w
K Wydział Karny **rozpoznał na posiedzeniu niejawnym**
zażalenie obrońcy podejrzanego A.P na postanowienie
Prokuratora Apelacyjnego w K z dnia marca 2012r. (sygn. akt
) - **bez zawiadomienia podejrzanego lub jego obrońcy o
terminie posiedzenia, pomimo wystosowanego uprzednio wniosku
obrońcy podejrzanego** – i wydał postanowienie o utrzymaniu w mocy
zaskarżonego postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym.

Postanowienie to zostało doręczone obrońcy podejrzanego w dniu 01
czerwca 2012r. W jego uzasadnieniu nie ustosunkowano się do wniosku
obrońcy, w którym zwrócono się o wyrażenie zgody na udział w posiedzeniu
Sądu podejrzanego lub jego obrońcy.

Postanowienie Sądu Rejonowego w K
Wydział Karny z dnia   maja 2012r. (sygn. akt   ) jest
prawomocne, zatem droga prawna w niniejszej sprawie została wyczerpana.

W związku z powyższym należy wskazać, co następuje.

W 2004 roku przedmiotem zainteresowania Trybunału Konstytucyjnego była zbliżona kwestia do tej, jaka zaistniała na kanwie niniejszej skargi konstytucyjnej.

W wyroku z dnia 06 grudnia 2004r. Trybunał Konstytucyjny uznał art. 464 § 2 k.p.k. w zw. z art. 464 § 1 k.p.k. oraz art. 246 § 1 i 2 k.p.k. za niezgodne z art. 45 ust. 1, art. 41 ust. 2 zd. 1 i art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że nie gwarantują zatrzymanemu lub jego obrońcy albo pełnomocnikowi prawa do wzięcia udziału w posiedzeniu sądu rozpatrującego zażalenie na zatrzymanie (zob. wyrok TK z 06.12.2004r., SK 29/04, LEX nr 140349).

W wyniku tegoż wyroku Trybunału Konstytucyjnego przepisy art. 464 § 1 i 3 k.p.k. zostały zmienione. Ustawodawca ograniczył się jedynie do dodania zwrotu wskazującego na prawo stron do udziału w posiedzeniu Sądu Odwoławczego w przedmiocie zażalenia na zatrzymanie, w związku z czym art. 464 § 1 k.p.k. otrzymał brzmienie:

*„Strony oraz obrońcy i pełnomocnicy mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie na postanowienie kończące postępowanie **oraz na zatrzymanie**. Mają oni prawo do udziału w posiedzeniu sądu odwoławczego także wtedy, gdy przysługuje im prawo udziału w posiedzeniu sądu pierwszej instancji.”*

W pozostałych zaś kwestiach incydentalnych w toku postępowania karnego udział strony lub jej obrońcy albo pełnomocnika zależy **wyłącznie od uznania sądu** – od tego, czy Sąd uzna, że należy ich zawiadomić o terminie posiedzenia czy też nie.

Ustawodawca dokonując zmiany normatywnej stanowiącej następstwo wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie dostosował treści przepisu art. 464 k.p.k. do wymogów konstytucyjnych, pomimo że nadal ingeruje on i ogranicza konstytucyjne prawa oraz wolności jednostki. Ustawodawca skoncentrował się jedynie na wąskim wycinku, a mianowicie zagadnieniu dotyczącym zatrzymania, bezsprzecznie niezwykle istotnym z punktu widzenia strony procesu karnego i jej obrońcy. Jednak jest oczywiste, że już w 2004r. należało rozszerzyć zakres nowelizacji przepisów art. 464 k.p.k. poprzez zagwarantowanie stronom oraz obrońcom albo pełnomocnikom udziału w posiedzeniu Sądu Odwoławczego **w każdej sprawie dotyczącej stosowania środków przymusu**, ingerujących w tym

samym stopniu co zatrzymanie w sferę chronionych konstytucyjnie praw i wolności obywatelskich.

Słusznie Trybunał Konstytucyjny we wskazanym powyżej wyroku z dnia 06 grudnia 2004r. skonstatował, iż:

„Proces karny jest ze swej istoty kontradiktoryjny, stanowi on spór równouprawnionych stron przed bezstronnym sądem. W postępowaniu przygotowawczym, którym kieruje prokurator, owa kontradiktoryjność jest w pewnym zakresie ograniczona, co nie oznacza jednak, iż owe ograniczenia mogą naruszać istotę prawa do obrony. Warunkiem realizacji prawa do obrony w znaczeniu materialnym jest prawo do udziału w posiedzeniach sądu (por. wyrok TK w sprawie o sygn. SK 39/02 oraz wyrok SN z 24 lutego 2003 r., sygn. akt IV KK 379/02). Powyższe wnioski należy odnieść również do poprzedzających rozprawę główną (a niekiedy niezależnych od wszczęcia postępowania przygotowawczego) postępowań incydentalnych.” (zob. wyrok TK z 06.12.2004r., SK 29/04, LEX nr 140349; podkr. B.Z.).

Ustawodawca do dnia dzisiejszego nie dostrzegł jednak potrzeby rozszerzenia uprawnień strony na etapie postępowania przygotowawczego w celu zapewnienia optymalnej ochrony jej praw lub (i) wolności w tymże postępowaniu. Ochrona taka może zaistnieć tylko poprzez stworzenie gwarancji stronie lub jej obrońcy albo pełnomocnikowi wzięcia udziału w posiedzeniu sądu odwoławczego - rozpatrującego zażalenie na postanowienie w kwestii incydentalnej, zarówno w postępowaniu przygotowawczym, jak i w postępowaniu sądowym – w sytuacji, gdy kwestia rozstrzygana przez Sąd Odwoławczy dotyczy ingerencji w sferę podstawowych praw lub wolności jednostki, zagwarantowanych przepisami Konstytucji RP, jak to ma miejsce przy stosowaniu środków przymusu procesowego.

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego odnaleźć możemy trafne wskazania Strażnika Konstytucji, że

*„w każdym wypadku ustawodawca powinien zapewnić jednostce **prawo do wysłuchania. Jednostka musi uzyskać w szczególności możliwość przedstawienia swoich racji oraz zgłaszania wniosków dowodowych. Istotny element sprawiedliwej procedury sądowej stanowi prawo strony do osobistego udziału w czynnościach procesowych.** Ustawodawca może ograniczyć udział stron w określonych czynnościach procesowych, ograniczenia takie powinny jednak zawsze posiadać odpowiednie uzasadnienie. Ocena konkretnych rozwiązań ustawowych z punktu widzenia wymogów sprawiedliwości proceduralnej powinna uwzględniać charakter spraw rozpoznawanych w danym postępowaniu.”* (zob. wyrok TK z 11 czerwca 2002r., SK 5/02, LEX nr 54901; podkr. B.Z.).

W dalszej części tegoż wyroku Trybunał wskazał, iż „(...) **Termin «jawność postępowania» używany jest również na oznaczenie jawności dla stron.** (...) oznacza dopuszczenie stron do udziału w czynnościach procesowych.” (zob. *ibidem*).

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie zwracał uwagę na fakt, iż w zakresie właściwości Trybunału Konstytucyjnego mieści się orzekanie o niekonstytucyjności tzw. pominięć prawodawczych. Pominięcia takie występują wtedy, gdy zakres zastosowania lub normowania zaskarżonych przepisów jest zbyt wąski z punktu widzenia nakazów konstytucyjnych (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 października 2001r., sygn. akt Sk 22/01, OTK-A 2001/7/216).

Jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 kwietnia 2007r.

„w wypadku natomiast obowiązującego aktu normatywnego jest w kompetencjach Trybunału Konstytucyjnego ocena jego konstytucyjności z tego punktu widzenia, czy w jego przepisach nie brakuje unormowań, bez których może on budzić wątpliwości natury konstytucyjnej. Zarzut niekonstytucyjności może więc dotyczyć zarówno tego, co ustawodawca w danym akcie unormował, jak i tego, co w akcie tym pominął. Ocenie Trybunału Konstytucyjnego podlega zawsze treść normatywna zaskarżonego przepisu, a więc także brak pewnych elementów normatywnych, których istnienie warunkowałoby konstytucyjność danej regulacji (zob. zwłaszcza wyroki TK z: 6 maja 1998 r., sygn. K. 37/97, OTK ZU nr 3/1998, poz. 33, s. 198; 30 maja 2000 r., sygn. K. 37/98, OTK ZU nr 4/2000, poz. 112, s. 595; 24 października 2000 r., sygn. SK 7/00, OTK ZU nr 7/2000, poz. 256, s. 1240 i 14 marca 2006 r., sygn. SK 4/05, OTK ZU nr 3/2006, poz. 29, s. 289)”. (por. wyrok TK z 17 kwietnia 2007r., sygn. akt SK 20/05).

Należy zatem uznać, iż zarzut niekonstytucyjności może zostać odniesiony również do braku koniecznych i niezbędnych elementów danej instytucji prawnej, który godzi w zupełność regulacji służących realizacji nakazów konstytucyjnych, wynikających z całokształtu określonych w Konstytucji praw i wolności.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż na kanwie niniejszej skargi konstytucyjnej niewątpliwie mamy do czynienia z tzw. pominięciem prawodawczym, co zostało zasygnalizowane powyżej. Wskazać bowiem trzeba, że Pan A P wskutek analizowanego pominięcia ustawodawczego (luki w prawie oraz wynikającej z tego niejednolitej wykładni przepisów) został pozbawiony realnego prawa do obrony poprzez niemożność osobistego udziału w posiedzeniu Sądu Odwoławczego, na którym miałyby możliwość przedstawienia swoich racji oraz zgłoszenia wniosków osobiście lub poprzez swojego obrońcę, co tym samym skutkuje naruszeniem zasady kontradyktoryjności postępowania karnego, prawa do obrony na każdym etapie postępowania karnego oraz godzi w gwarancje rzetelnego, sprawiedliwego i jawnego rozpoznania sprawy, ingerując tym samym w sferę praw i wolności strony postępowania karnego.

Wskazać nadto należy, że w wyniku przedstawionej powyżej, zaistniałej na kanwie niniejszej skargi luki w przepisach k.p.k., wynikającej z niedostatków regulacji prawnej, sądy powszechne w Polsce stosują odmienną wykładnię przepisów art. 464 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 96 § 1 i 2 k.p.k. Powyższe zaś prowadzi do tego, iż sądy powszechne w Polsce stosują w tym zakresie **odmienną praktykę**, co tym samym narusza konstytucyjną zasadę równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP), zasadę demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji) oraz zasadę prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy przez sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Celem udowodnienia powyższego twierdzenia, przytoczyć należy dwie zbliżone sprawy w przedmiocie rozpoznania zażalenia na postanowienie dotyczące kwestii incydentalnej związane ze stosowaniem środków przymusu procesowego wobec oskarżonego.

Sprawy te zostały rozpoznane przez Sąd w sposób odmienny: pierwsza z nich na posiedzeniu niejawnym, druga zaś na posiedzeniu jawnym dla stron i to po uprzednim zawiadomieniu strony i jej obrońcy o terminie posiedzenia.

Pierwszym przykładem jest sprawa Pana A P opisana w niniejszej skardze konstytucyjnej. Jak zostało już podniesione w uzasadnieniu niniejszej skargi, obrońca A.P. w dniu marca 2012r. skierował do Prokuratury Apelacyjnej w K wnioski o wyrażenie zgody na jednorazowy wyjazd podejrzanego w celach służbowych poza granicę kraju wraz z wnioskiem o wyrażenie zgody na wydanie paszportu, a zatem o jednorazowe uchylenie środka zapobiegawczego, zastosowanego względem A.P. na mocy postanowienia z dnia listopada 2011r. Prokurator Apelacyjny w K w dniu marca 2012r. (sygn. akt) wydał postanowienie w przedmiocie nieuwzględnienia przedmiotowego wniosku. W związku z powyższym obrońca podejrzanego w dniu marca 2012r. wniósł do Sądu Rejonowego w K Wydział Karny, jako Sądu Odwoławczego, zażalenie na w/w postanowienie.

Natomiast w dniu marca 2012r. Prokurator Apelacyjny w K (sygn. akt) wydał postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym na mieniu podejrzanego A.P. kwoty zł. Na powyższe postanowienie obrońca podejrzanego w dniu marca 2012r. wniósł zażalenie do Sądu Rejonowego w K

W dniu kwietnia 2012r. obrońca A.P. złożył zaś w Sądzie Odwoławczym wniosek o wyrażenie zgody na udział w posiedzeniu tegoż Sądu oraz zawiadomienie go o terminie posiedzenia w przedmiocie rozpoznania wymienionych powyżej zażaleń.

Sąd Rejonowy w K Wydział Karny nie tylko **nie zawiadomił** ani obrońcy ani podejrzanego o terminie posiedzenia ale również **nie odniósł się do wniosku** z dnia kwietnia 2012r. obrońcy podejrzanego. W konsekwencji w dniu kwietnia 2012r. (sygn. akt) oraz w dniu maja 2012r. (sygn.) Sąd **rozpoznał**

zażalenia *in camera*, **na posiedzeniach niejawnych**, na których postanowiono o utrzymaniu w mocy zaskarżonych postanowień.

Drugim przykładem jest sprawa Pana J T.

W dniu stycznia 2012r. obrońca J T. złożył w Sądzie Rejonowym dla W wnioski o uchylenie albo zmianę stosowanego wobec oskarżonego J T. wolnościowego środka zapobiegawczego w postaci poręczenia majątkowego. W/w Sąd w dniu lutego 2012r. (sygn. akt) wydał postanowienie w przedmiocie uchylenia stosowanego środka zapobiegawczego w postaci poręczenia majątkowego. Na powyższe postanowienie Sądu Rejonowego dla W wniósł zażalenie Prokurator Rejonowy W . W dniu marca 2012r. Sąd Okręgowy w W **zawiadomił** obrońcę oskarżonego o wyznaczonym terminie posiedzenia w przedmiocie rozpoznania zażalenia prokuratora na postanowienie Sądu Rejonowego dla W w kwestii incydentalnej. Obrońca oskarżonego nie musiał wnosić o zawiadomienie go o terminie posiedzenia. Sąd odwoławczy uznał, iż jego obecność na tymże posiedzeniu jest niezbędna. W identyczny sposób postąpił Sąd Rejonowy dla W , który finalnie rozpoznawał zażalenie prokuratora na postanowienie w przedmiocie zmiany stosowanego środka zapobiegawczego.

Mając na uwadze przedstawione powyżej analogiczne sprawy rozstrzygane w postępowaniu incydentalnym - w obu tych sprawach Sąd Odwoławczy rozpoznawał zażalenia w przedmiocie stosowanego środka przymusu w postaci środka zapobiegawczego – za bezsporne uznać należy, iż sądy powszechne w Polsce stosują w sposób odmienny przepisy art. 464 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 96 § 1 i 2 k.p.k., co być może wynika z niejednoznacznej wykładni literalnej i funkcjonalnej powyższych przepisów.

Nie ulega zatem wątpliwości, iż to, czy strona lub jej obrońca albo pełnomocnik będą zawiadomieni o terminie posiedzenia i tym samym będą mogli wziąć udział w posiedzeniu Sądu Odwoławczego w przedmiocie rozpoznania zażalenia w kwestii wpadkowej, która ingeruje w prawa lub wolności jednostki, zależy **tylko i wyłącznie od uznania i dobrej woli Sądu Odwoławczego**. Powyższe praktyki sądów powszechnych nie tylko naruszają konstytucyjny standard równości wszystkich wobec prawa oraz zasadę rzetelności i jawności pracy organów sądowych, ale także ograniczają prawo jednostki do obrony w każdym stadium postępowania karnego i stanowią pogwałcenie zasady demokratycznego państwa prawnego.

W utrwalonej linii orzecniczej Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się natomiast, że zasada demokratycznego państwa prawnego, a zwłaszcza zasada zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, musi być uwzględniana, przy rekonstruowaniu wzorca rzetelnego, sprawiedliwego postępowania sądowego.

„(...) Zasada zaufania wywodzona z art. 2 Konstytucji oznacza, że jednostka ma prawo oczekiwać od władzy, której zachowanie się ocenia (ustawodawca, sąd), czytelności, przejrzystości, poszanowania zasad systemowych gwarantujących ochronę praw człowieka.” (zob. wyrok TK z 16.01.2006r., SK 30/05,

OTK Seria A 2006 nr 1, poz. 2; zob. także wyrok TK z 31.03.2005r., SK 26/02, OTK Seria A 2005 nr 3, poz. 29).

Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 09 marca 1988r. wskazuje przy tym, że

„(...) Konstytucyjna zasada równości wobec prawa (równości w prawie) w ujęciu najszerszym (...) polega na tym, że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych), charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu, mają być traktowane równo. A więc według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących.” (zob. orzeczenie TK z 09.03.1988r., U 7/87, LEX nr 25472).

W wyroku z 05 października 2005r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził zaś, że

„zasada równości daje się wyrazić w formule: **nie wolno tworzyć takiego prawa, które różnicowałoby sytuację podmiotów będących w takiej samej sytuacji faktycznej**” (zob. wyrok TK z 05.10.2005r., SK 39/05, OTK ZU nr 9/A/2005, poz. 99; podkr. B.Z.),

a z taką sytuacją mamy niewątpliwie do czynienia na kanwie niniejszej skargi.

W nawiązaniu do powyższego orzeczenia TK warto przytoczyć fragment wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lipca 2004r., w którym to wyroku TK skonstatował, iż

„(...) Gwarancje konstytucyjne prawa do sądu obejmują – oprócz prawa do sądu (...) – **prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności, a więc takie ukształtowanie środków proceduralnych, które umożliwią właściwe zrównoważenie pozycji procesowej każdej ze stron.** (...) Sprawiedliwa procedura sądowa powinna zapewniać stronom uprawnienia procesowe stosownie do przedmiotu prowadzonego postępowania. Zgodnie z wymogami rzetelnego procesu uczestnicy postępowania muszą mieć realną możliwość przedstawienia swoich racji, a sąd ma obowiązek je rozważyć (...).” (zob. wyrok TK z 28.07.2004r., P 2/04, LEX nr 121582; podkr. B.Z.).

Podobne zapatrywanie Trybunału Konstytucyjnego odnaleźć możemy w wyroku z dnia 12 marca 2011r., w którym Trybunał stwierdził, że

„(...) Niekonstytucyjne są wszelkie uregulowania, które uniemożliwiają albo nadmiernie utrudniają skuteczną ochronę praw na drodze sądowej, przy czym chodzi tu między innymi o utrudnienia wynikające z nieodpowiedniego ukształtowania procedury” (zob. wyrok TK z 12.03.2001r., P 9/01, LEX nr 54048).

Wskazać nadto należy ponownie na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06 grudnia 2004r., w którego uzasadnieniu Trybunał podkreślił między innymi, że

*„Ponieważ art. 464 k.p.k. nie gwarantuje osobie zatrzymanej (tutaj – osobie, której prawa lub wolności konstytucyjne zostały naruszone – dop. B.Z.) prawa uczestnictwa w posiedzeniu sądu rozpatrującego zażalenie na zatrzymanie (tutaj – zażalenie na postanowienie w przedmiocie środków zapobiegawczych – dop. B.Z.), ani innej formy wysłuchania przez sąd, **zamyka tym samym możliwość przedstawiania przed sądem własnych twierdzeń i dowodów na ich poparcie oraz weryfikacji twierdzeń strony przeciwnej innych niż przedstawione w postanowieniu o zatrzymaniu.**” (zob. wyrok TK z 06.12.2004r., SK 29/04, LEX nr 140349; podkr. B.Z.).*

W świetle powyższego opisu sprawy A.P. oraz J. T., jak również mając na względzie przytoczone judykaty Trybunału Konstytucyjnego, uznać ponad wszelką wątpliwość należy, iż na gruncie niniejszej skargi konstytucyjnej wskutek pominięcia prawodawczego – braku jednoznacznej regulacji prawnej - mamy do czynienia z ewidentnie nierównym traktowaniem stron, znajdujących się w identycznej sytuacji. A zatem uznać ponad wszelką wątpliwość trzeba, że przepis art. 464 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 96 § 1 i 2 k.p.k. narusza prawa lub wolności jednostki chronione przepisami Konstytucji RP, gwarantowane również aktami prawnymi rangi międzynarodowej w art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz w art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, które to przepisy w myśl art. 91 ust. 1 w zw. z art. 87 ust. 1 Konstytucji RP stanowią część krajowego porządku prawnego.

Wskazać nadto należy, iż przepisy Konstytucji RP gwarantujące prawo do swobodnego poruszania się na terenie i poza granicami kraju również znajdują swoje dosłowne odzwierciedlenie w aktach prawa międzynarodowego, a mianowicie w art. 2 Protokołu dodatkowego nr 4 do Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Zgodnie z tymże przepisem:

- 1. Każdy, kto przebywa legalnie na terytorium państwa, ma prawo do swobodnego poruszania się i do swobodnego wyboru miejsca zamieszkania na tym terytorium.*
- 2. Każdy może swobodnie opuścić jakikolwiek kraj, w tym swój własny.*
- 3. Korzystanie z tych praw nie może podlegać innym ograniczeniom niż te, które określa ustawa i które są konieczne w społeczeństwie demokratycznym z uwagi na bezpieczeństwo państwowe i publiczne, utrzymanie porządku publicznego, zapobieganie przestępczości, ochronę zdrowia lub moralności lub ochronę praw i wolności innych osób.*
- 4. Prawa wymienione w ustępie 1 mogą również zostać poddane w określonych rejonach ustawowym ograniczeniom uzasadnionym interesem publicznym w społeczeństwie demokratycznym.*

Z powyższego przepisu wynika więc, że gwarancji **wolności poruszania się sprzeciwia się korzystanie ze środka, który może**

ingerować w to prawo lub ograniczać jego wykonywanie i który nie spełnia wymagań środka, który może być uznany za zgodny z prawem oraz „konieczny w społeczeństwie demokratycznym” dla realizacji legitymowanych celów określonych w ust. 3 art. 2 Protokołu dodatkowego nr 4.

Środkiem, który ingeruje w prawo do swobodnego opuszczania kraju jest zaś m.in. zatrzymanie paszportu na czas trwania procesu karnego lub postępowania przygotowawczego (zob. szerzej: L.Garlicki (red.): *Konwencja o ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Tom II. Komentarz do artykułów 19-59 oraz Protokołów dodatkowych*, C.H.BECK 2011, s.599-606), a więc sądowa kontrola stosowania i korzystania z tego środka przez organy państwa powinna mieć charakter kontrydiktoryjny i co najmniej jawny wewnętrznie dla oskarżonego.

Tymczasem w realiach niniejszej sprawy Sąd Odwoławczy rozpoznawał środki zaskarżenia w przedmiocie dotyczącym sfery praw i wolności Pana A P – zgody na jednorazowy wyjazd służbowy poza granice kraju i prośby o zwrot paszportu oraz kwestii zabezpieczenia majątkowego - na posiedzeniu niejawnym bez udziału podejrzanego i jego obrońcy, którzy nie zostali nawet zawiadomieni o terminie posiedzeń Sądu.

W wyniku takiego działania Sądu Odwoławczego prawa i wolności jednostki gwarantowane w art. 47 oraz art. 52 ust. 2 Konstytucji RP zostały w sposób rażący naruszone, gdyż brak udziału strony lub jej obrońcy w posiedzeniach Sądu Odwoławczego skutkowało tym, że strona postępowania nie mogła osobiście lub poprzez swojego obrońcę wypowiedzieć się co do kwestii dla niej niezwykle istotnych i ważnych, a dotyczących jej prawa do decydowania o swoim życiu osobistym oraz prawa do swobodnego decydowania o swoim miejscu pobytu oraz prawa do poszanowania należącego do niej mienia.

W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, iż poprzez niewłaściwe i sprzeczne z Konstytucją RP regulacje zawarte w przepisach art. 464 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 96 § 1 i 2 k.p.k. oraz ich niezgodne z wymogami Konstytucji stosowanie przez sądy powszechne, prawa i wolności zagwarantowane jednostce w przepisach Konstytucji RP mogą być – tak jak na kanwie niniejszej sprawy – w sposób permanentny łamane.

Dlatego też tak istotne jest, aby ustawodawca zapewnił jednostce pełne poszanowanie jej praw, wolności i swobód obywatelskich statuowanych w Konstytucji RP regulując w sposób właściwy przepisy postępowania karnego, a koniecznym środkiem do osiągnięcia tego celu jest wywiedzenie niniejszej skargi konstytucyjnej.

Niezależnie od powyższego należy dodać, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 03 lipca 2002r. stwierdził, iż

*„Nie ulega wątpliwości, że konieczność ukarania strony postępowania naruszającej powagę sądu (tutaj mamy do czynienia z zażaleniem na stosowanie środka zapobiegawczego, który ingeruje w sferę osobistą i majątkową Pana A.P – przyp. B.Z.) pojawia się incydentalnie, ubocznie w stosunku do toczącego się postępowania sądowego. Nie zmienia to jednak faktu, że - **szczególnie ze względu na***

konsekwencje w postaci obciążeń finansowych, a niekiedy też pozbawienia wolności - zagadnienie to ma szczególnie istotne znaczenie dla ochrony praw obywatelskich i dlatego winno być poddane wszelkim rygorom państwa prawnego (...)." (zob. wyrok TK z 03.07.2002r., SK 31/01, OTK Seria A 2002 nr 4, poz. 49, Dz.U. 2002 nr 109, poz. 966, Legalis; podkr. B.Z.).

Przenosząc powyższe na kanwę niniejszej skargi konstytucyjnej należy podkreślić, iż Trybunał Konstytucyjny już w wyroku sprzed 10 lat uznał za bezsprzeczne, że w przypadku gdy kwestia incydentalna, uboczna, w stosunku do toczącego się postępowania, dotyczy zagadnienia mającego istotne znaczenie dla ochrony praw i wolności obywatelskich, a zwłaszcza gdy sprawa dotyczy stosowania środków przymusu procesowego, na które rozciąga się konstytucyjna sfera praw i wolności obywatelskich, to standardem konstytucyjnym jest zagwarantowanie stronie lub jej obrońcy albo pełnomocnikowi udziału w posiedzeniu Sądu Odwoławczego, a niespełnienie przez przepisy procedury karnej tego standardu stanowi naruszenie wymogów Konstytucji RP.

W tym miejscu warto zaznaczyć, że powyższy standard zyskuje również akceptację w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym **w kwestii dotyczącej jawności zewnętrznej** posiedzeń sądowych (ich publiczności) w uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2012r., podkreślono, iż

*„W postępowaniu karnym jawne są posiedzenia, na których sąd «rozpoznaje lub rozstrzyga sprawę» w rozumieniu art. 42 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.). **Pojęcie «sprawa», interpretowane przy uwzględnieniu treści art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, oznacza sprawę w zakresie głównego przedmiotu postępowania, a także kwestii incydentalnej, która związana jest z możliwą ingerencją w sferę podstawowych praw zagwarantowanych przepisami Konstytucji.** Wyłączenie jawności posiedzenia, na którym sąd rozpoznaje lub rozstrzyga sprawę, dopuszczalne jest jedynie w wypadku przewidzianym w ustawie (art. 42 § 3 u.s.p.).”* (zob. uchwała SN z 28.03.2012r., I KZP 26/11, OSNKW 2012/4/36; podkr. B.Z.).

W uzasadnieniu do tejże uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że

*„(...) W uchwale z dnia 14 stycznia 2010 r. stwierdzono ponadto, że pojęcie «sprawy» nie obejmuje szeregu różnorodnych kwestii, co do których sąd wypowiada się w toku postępowania bądź podejmuje w związku z rozstrzygnięciem sprawy (tak również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/10, OSNC 2001, z. 2, poz. 22). **Takie wąskie rozumienie «sprawy», kształtowane w orzecznictwie cywilnym i orzecznictwie w sprawach z zakresu prawa pracy nie wydaje się adekwatne do spraw karnych, w których – również***

incydentalnie – rozstrzyga się (także na posiedzeniach sądowych) o doniosłych prawach podmiotowych. Tym też zapewne należy tłumaczyć szersze ujmowanie pojęcia «sprawa» w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (poza powołanymi już powyżej orzeczeniami, także wyroki z dnia 31 marca 2009 r., SK 19/08, OTK-A 2009, Nr 3, poz. 29 oraz z dnia 3 lipca 2002 r., SK 31/01, OTK ZU Nr 4/A/2002, poz. 49, w których **akcentowana jest konieczność rozciągnięcia omawianego pojęcia także na kwestie wypadkowe, w odniesieniu do których sąd orzeka o prawach i obowiązkach określonego podmiotu**). Gdy rzecz dotyczy sprawy karnej, nie można więc ograniczać pojęcia «rozpoznawanie i rozstrzyganie sprawy» do orzekania o głównym przedmiocie procesu. **Orzekanie o prawach podmiotu następować może bowiem także wówczas, gdy przedmiot rozpoznania i rozstrzygnięcia jest zagadnienie incydentalne z punktu widzenia głównego przedmiotu procesu, ale jednocześnie doniosłe z uwagi na uwikłanie interesów stron, o których prawach sąd rozstrzyga. Mając na uwadze przedmiot posiedzeń sądu w postępowaniu karnym wypada więc stwierdzić, że jawne muszą być wszystkie te posiedzenia, na których orzeka się o głównym przedmiocie procesu, a także inne, na których orzeka się o ważnych prawach uczestników postępowania.**» (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 28 marca 2012r., sygn. I KZP 26/11, OSNKW 2012/4/36, podkr. B.Z.).

W związku z powyższym ponownie wskazać trzeba na istotę i ważkość zagadnień incydentalnych, jakie pojawiają się obok głównego przedmiotu procesu, a dotyczą ważnych praw uczestników postępowania karnego. W pełnej rozciągłości należy zatem zgodzić się z przytoczoną argumentacją Sądu Najwyższego, zawartą w uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2012r. Jawność posiedzenia, na którym Sąd Odwoławczy rozpoznaje zażalenie w kwestii incydentalnej, dotyczącej praw lub wolności albo obowiązków uczestnika postępowania, jest wysoce pożądana z punktu widzenia chociażby prawa do obrony na każdym etapie postępowania czy zapewnienia jednostce innych gwarancji konstytucyjnych w toku procesu karnego. A zatem wszystkie zagadnienia, mające szczególnie istotne znaczenie dla ochrony praw i wolności obywatelskich, winny być poddane wszelkim rygorom państwa prawnego i znajdować swoje odzwierciedlenie w przepisach prawa, zgodnych z uregulowaniami konstytucyjnymi.

Mając na uwadze przytoczone powyżej uwagi i argumenty należy uznać, iż pominięcie prawodawcze (niejasne uregulowanie), będące przedmiotem niniejszej skargi konstytucyjnej, godzi w sposób oczywisty w istotę prawa do równego traktowania obywateli przez organ sądowy, prawa do obrony na każdym etapie postępowania karnego, jak również w prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy. A zatem zachodzi podstawa i konieczność do stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny naruszającego

standardy Konstytucji RP uregulowania prawa strony lub jej obrońcy albo pełnomocnika do udziału w posiedzeniu sądu w postępowaniu incydentalnym, dotyczącym chronionych konstytucyjnie praw i wolności uczestnika postępowania, takich jak wolność osobista oraz mienie. Tylko i wyłącznie poprzez przyznanie stronie postępowania uprawnienia do udziału w posiedzeniu Sądu Odwoławczego, na którym rozpoznawana jest kwestia incydentalna, mogąca ingerować w konstytucyjne prawa lub wolności obywatelskie, poprzez zawiadomienie strony lub jej obrońcy albo pełnomocnika o terminie i miejscu posiedzenia Sądu spełniona zostanie gwarancja zapewnienia stronie postępowania ochrony jej praw i wolności statuowanych w Konstytucji RP.

Wobec powyższego wskazać trzeba, iż niniejsza skarga konstytucyjna jest usprawiedliwiona i zasługuje na przyjęcie, dlatego wnoszę jak w *petitum* skargi.

Ad II.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 Ustawy o Trybunale Konstytucyjnym *„Trybunał może wydać postanowienie tymczasowe o zawieszeniu lub wstrzymaniu wykonania orzeczenia w sprawie, której skarga dotyczy, jeżeli wykonanie wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia mogłoby spowodować skutki nieodwracalne, wiążące się z dużym uszczerbkiem dla skarżącego lub gdy przemawia za tym ważny interes publiczny lub inny ważny interes skarżącego.”*

Mając na uwadze dyspozycję wskazanego powyżej przepisu oraz wydane przez Prokuratora Apelacyjnego w K w dniu marca 2012r. postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym na mieniu A P na niebagatelną kwotę w wysokości zł., które to postanowienie zostało utrzymane w mocy prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w K z dnia maja 2012r., uznać ponad wszystko należy, iż wykonanie przedmiotowego postanowienia organu prokuratorskiego niewątpliwie **spowoduje duży uszczerbek finansowy dla Skarżącego**. Dlatego też wydanie przez Trybunał Konstytucyjny postanowienia o zawieszeniu wykonania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym jest wysoce pożądane z uwagi na ważny interes skarżącego.

Ze względu na powyższe wnoszę jak w *petitum* skargi.

Załączniki:

- 1/ pełnomocnictwo;
- 2/ dowód uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;
- 3/ postanowienie Sądu Rejonowego w K Wydział IV Karny z .01.2012r., sygn. akt ;
- 4/ wniosek obrońcy A.P z .01.2012r. o zawiadomienie o terminie posiedzenia;
- 5/ postanowienie SR w K IV Wydział Karny z .01.2012r., sygn. akt ;

6/ wniosek obrońcy A.P z .03.2012r.;

7/ postanowienie PA w K z .03.2012r.;

8/ postanowienie PA w K z .03.2012r.;

9/ zażalenie obrońcy A.P z .03.2012r.;

10/ zażalenie obrońcy A.P z .03.2012r.

na postanowienie PA w K z .03.2012r.;

11/ wniosek obrońcy A.P z .04.2012r.

o zawiadomienie o terminie posiedzenia;

12/ postanowienie SR w K

IV Wydział Karny z .04.2012r., sygn. ;

13/ postanowienie SR w K

IV Wydział Karny z .05.2012r., sygn. akt ;

14/ wniosek obrońcy J T. z .01.2012r.;

15/ postanowienie SR dla W z .02.2012r.,

sygn. akt ;

16/ zażalenie Prokuratora Rejonowego W ;

17/ zawiadomienie z .03.2012r. obrońcy J T.

o terminie i miejscu posiedzenia Sądu Okręgowego

w W w przedmiocie rozpoznania zażalenia;

18/ zawiadomienie z .04.2012r. obrońcy J T.

o terminie i miejscu posiedzenia SR dla W

w przedmiocie rozpoznania zażalenia prokuratora.

19/ 2 odpisy skargi.

ADWOKAT
B. ...